

USNESENÍ

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Ing. Petra Šuránka a soudců JUDr. Bc. Kryštofa Horna a Mgr. Věry Pazderové, LL.M., M.A., ve věci

žalobce: **R. F.**
t.č. bytem X

proti

žalovaným: **1. Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky**
sídlem Sněmovní 176/4, 118 00 Praha 1

2. Ministerstvo práce a sociálních věcí
sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 00 Praha 2

v řízení o žalobě, již se žalobce domáhá zrušení zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o životním a existenčním minimu“), vydání nové právní úpravy a zadostiučinění pro všechny občany v hmotné nouzi,

takto:

I. Žaloba se odmítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Podáním datovaným dne 22. 8. 2021 podaným k poštovní přepravě dne 1. 9. 2021 a doručeným Krajskému soudu v Praze dne 2. 9. 2021 se žalobce domáhá, aby soud zrušil (patrně) zákon o životním a existenčním minimu, neboť podle jeho názoru je zákon vůči občanům perzekující a jeho novelizace jsou diskriminační. Žalobce Ministerstvu práce a sociálních věcí vytýká, že podmínilo udržitelnost životního minima výkonem veřejné služby (práci) a že odebralo sociálně slabým doplatek na bydlení na přání obcí, které vyloučily některé části obcí nebo ubytovny ze sociální pomoci. Žalobce dále konstatuje, že zákon o existenčním minimu popírá zákon o životním minimu, neboť podle obou se jedná o nejnižší příjmy občanů. Zákon o existenčním minimu je v rozporu s Ústavou i Listinou základních práv a svobod, neboť porušuje zejména článek, že stát v přiměřeném rozsahu zajišťuje občany, kteří nemohou bez své viny vykonávat práci. Existenční minimum občanů nezajistí, jelikož je nedostačující pro stravu, osobní hygienu, ošacení a jízdné MHD. Novelizace zákona o životním minimu je proti dobrým mravům, neboť stanovila okruh společně posuzovaných osob mezi rodiči a zletilými dětmi. Žalobce také mj. poukazuje na to, že jestliže občané v hmotné nouzi vykonávají veřejnou službu (práci) pro obce, měla by jim jako zaměstnancům být vyplácena mzda. Je proto v rozporu s Ústavou a Listinou základních práv a svobod (zejména s článkem, že zaměstnanci mají

právo na spravedlivou odměnu za práci), že občané musí pracovat proto, aby si udrželi hranici životního minima.

2. Žalobce dále pokládá řadu (řečnických) otázek, kdy v návaznosti na ně navrhuje, aby soud uložil žalovaným povinnost zdržet se spoluposuzování rodičů a jejich zletilých dětí, povinnost vyplácet občanům v hmotné nouzi příspěvek a doplatek na bydlení bez časového omezení, povinnost, aby stravenky jako součást příspěvku na živobytí byly odňaty z dávky hmotné nouze, povinnost nebrat v potaz postoj obcí k doplatkům na bydlení, povinnost vyplácet doplatek na bydlení občanům bydlícím na ubytovnách nebo jim zajistit byty, povinnost, že se životní minimum stanovuje vždy ve výši třetiny minimální mzdy, a povinnost, že se nesmí po občanech v hmotné nouzi vyžadovat výkon veřejné služby. Nadto žalobce požaduje, aby soud uložil žalovaným povinnost vyplácet každému občanu v hmotné nouzi zadostiučinění nejméně 50 000 Kč za zásah do lidských práv a svobod. Žalobce konečně žádá o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení advokáta s odůvodněním, že pobírá pouze dávky hmotné nouze. K žalobě žalobce připojil sdělení Senátu Parlamentu České republiky ze dne 18. 1. 2021.
3. Soud se musel v první řadě zabývat tím, zda jsou splněny podmínky řízení, tedy především zda má pravomoc projednat v soudním řízení správním podanou žalobu. Soud při posuzování této otázky vyšel ze skutečnosti, že žalobou je především požadováno, aby soud zrušil žalobcem vybraný právní předpis, aby soud uložil žalovaným realizovat žalobcem požadovanou zákonodárnou činnost a dále aby jim byla uložena povinnost poskytnout občanům v hmotné nouzi zadostiučinění v penězích.
4. V této souvislosti proto soud shrnuje a zdůrazňuje, že ve správním soudnictví poskytují soudy ochranu veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob způsobem stanoveným tímto zákonem a za podmínek stanovených tímto nebo zvláštním zákonem a rozhodují v dalších věcech, v nichž tak stanoví tento zákon [§ 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen s. ř. s.)].
5. Pravomoc soudů v správním soudnictví je vymezena v § 4 s. ř. s, podle něhož platí, že soudy ve správním soudnictví rozhodují o
 - a) žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy,
 - b) ochraně proti nečinnosti správního orgánu,
 - c) ochraně před nezákonným zásahem správního orgánu,
 - d) kompetenčních žalobách.
 - e) ve věcech volebních a ve věcech místního a krajského referenda,
 - f) ve věcech politických stran a politických hnutí,
 - g) o zrušení opatření obecné povahy nebo jeho částí pro rozpor se zákonem.
6. Podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s., nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže je podle tohoto zákona nepřípustný. Nepřípustnost znamená i to, že se žalobce po soudu domáhá něčeho, o čem soud nemá pravomoc rozhodnout. Zákonodárce přitom výše citovaným ustanovením § 4 s. ř. s. vymezil, toliko v jakých věcech je dána pravomoc správních soudů.

7. Pakliže se tedy žalobce domáhá, aby soud uložil zákonodárnému orgánu realizovat žalobcem požadovanou zákonodárnou činnost, jde o požadavek, který nelze podřadit pod žádný z případů, v nichž soud může rozhodovat. Není totiž v pravomoci tohoto soudu jakkoliv ovlivňovat znění českých právních předpisů a právní řád jako celek (pouze s výjimkou postupu podle čl. 95 odst. 2 Ústavy, ke kterému však v projednávaném případě soud neshledal podmínky). Přijímání zákonů, jejich změna či rušení je v pravomoci zákonodárce, nikoliv obecných soudů.
8. Ani o žalobcově přímém návrhu na zrušení právního předpisu tedy zdejší soud není oprávněn rozhodovat. Ostatně tento návrh by bylo možné uplatnit toliko v rámci ústavní stížnosti podané u Ústavního soudu, nicméně pouze tehdy, že uplatněním onoho právního předpisu nastala skutečnost, která je předmětem ústavní stížnosti, a jen pokud by stěžovatel tvrdil, že právní předpis nebo jeho ustanovení je v rozporu s ústavním zákonem. Bez vztahu ke konkrétnímu rozhodnutí nebo zásahu orgánu veřejné moci ale není fyzická či právnická osoba oprávněna zrušení právního předpisu navrhopvat. Takový návrh na zrušení právního předpisu by Ústavní soud odmítl jako návrh podaný někým zjevně neoprávněným [§ 43 odst. 1 písm. c) zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu].
9. Žalobci lze vytknout právě to, že se staví do role dohlázeatele nad zákonností a ústavností řízení ve věcech podle zákona o životním a existenčním minimu, aniž by však konkretizoval (alespoň formou tvrzení), jak ta či která domnělá nesprávnost, nezákonnost či neústavnost zasáhla do jeho právní sféry (ze žaloby to není seznatelné). Není však v silách žalobce vyvolat soudní řízení a domoci se věcného posouzení, aniž by bylo dotčeno jeho konkrétní veřejné subjektivní právo některým z úkonů správních orgánů uvedeným v § 4 s. ř. s.
10. Konečně podle § 46 odst. 2 s. ř. s. soud návrh odmítne také tehdy, domáhá-li se navrhovatel rozhodnutí ve sporu nebo v jiné právní věci, o které má jednat a rozhodnout soud v občanském soudním řízení, anebo domáhá-li se návrhem přezkoumání rozhodnutí, jímž správní orgán rozhodl v mezích své zákonné pravomoci v soukromoprávní věci. V usnesení o odmítnutí návrhu musí být navrhovatel poučen o tom, že do jednoho měsíce od právní moci usnesení může podat žalobu a ke kterému věcně příslušnému soudu.
11. Naposledy citované ustanovení soud aplikoval v té části žaloby, v níž se žalobce domáhal, aby byla žalovaným uložena povinnost zaplatit všem občanům v hmotné nouzi (tedy mj. patrně i jemu samotnému) zadostiučinění ve výši nejméně 50 000 Kč. V tomto rozsahu nelze vyloučit, že by žaloba mohla být za jistých okolností projednatelná v občanském soudním řízení. Bude pak na žalobci, pokud se obrátí podle níže připojeného poučení na soudy v občanském soudním řízení, zda petit (při zachování jeho základního smyslu, a tedy totožnosti dané části žaloby) podrobněji specifikuje sám nebo na výzvu příslušného soudu.
12. Na základě uvedeného tak soud žalobu žalobce v celém rozsahu odmítl, a to dílem podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s., neboť zdejší soud není oprávněn rozhodovat o zrušení ani o novelizaci žádného zákona, dílem podle § 46 odst. 2 s. ř. s., kdy ani poslední požadavek žalobce nespadá do pravomoci tohoto soudu.
13. Vzhledem k tomu, že požadavky žalobce se zcela vymykají pravomocem soudu, popř. věcné příslušnosti správních soudů, nezabýval se soud samostatně žádostí žalobce o osvobození od soudních poplatků ani návrhem na ustanovení zástupce, neboť to přísluší pouze soudu věcně příslušnému. Z pohledu podmínek pro osvobození žalobce od soudních

poplatků a ustanovení zástupce je z návrhu patrné, že (minimálně pro účely soudního řízení správního) se jedná o návrh zjevně neúspěšný, v důsledku čehož by žádostem žalobce nebylo možné vyhovět.

14. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s., podle nějž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

Poučení:

Žalobce může do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozhodnutí podat žalobu k Obvodnímu soudu pro Prahu 1 či 2 jako soudům věcně a místně příslušným podle sídla žalovaných. V takovém případě by byla žaloba považována za podanou dnem, kdy byla původně podána u správního soudu.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 29. září 2021

Mgr. Ing. Petr Šuránek, v. r.
předseda senátu